

Slovenský odborový zväz zdravotníctva a sociálnych služieb Vajnorská 1, 815 70 Bratislava	
Dátum: 27. 01. 2016	
Podacie číslo: 5	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Vážený pán
Mgr. Anton Szalay
Bieloruská 11

821 06 Bratislava

VAŠA ZNAČKA/ZO DŇA

NAŠA ZNAČKA
Z00017-2016-
OKVAS

VYBAVUJE/LINKA
Ing. Jana Ihnátová/133

BRATISLAVA
12. 1. 2016

Vec: **Pet 318/2015 - Mgr. Anton Szalay - Petícia - odpoveď**

Vážený pán Mgr. Szalay,

Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) bolo dňa 21.12.2015 doručené postúpením z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR listom sp. zn. PET/5/2015-M-OKSP 59019/2015, 2/2015-pet zo dňa 16.12.2015 v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) v kópii podanie **Mgr. Antona Szalaya, Bieloruská 11, 821 06 Bratislava** v predmete označené ako „**Petícia**“ v bode 3 „**Prepojenie zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti**“. Toto podanie bolo podpísané Vami ako členom Petičného výboru a súčasne ako osobou určenou na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. K tomuto podaniu boli dodatočne na základe vyžiadania Odboru kontroly, vládneho auditu a sťažností MZ SR e-mailom doručené z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR kópie podpisových hárkov č. 1 a č. 2.

Preskúmaním Vášho podania z hľadiska materiálnych a formálnych náležitostí petície určených príslušnými ustanoveniami zákona o petičnom práve MZ SR zistilo, že Vaše podanie označené ako „**Petícia**“ v bode 3 „**Prepojenie zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti**“ je petíciou podľa zákona o petičnom práve, nakoľko v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 zákona o petičnom práve „*Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy (ďalej len „orgán verejnej správy“) so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami (ďalej len „petícia“)*“. Následne MZ SR zaevidovalo Vašu petíciu v evidencii petícií pod sp. zn. Pet 318/2015.

MZ SR zistilo, že obsahom predmetnej petície v bode 3 označenom ako „**Prepojenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti**“ je žiadosť, citujeme:

„Žiadame Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o legislatívnu úpravu povinnosti zdravotných poisťovní uhradiť zariadeniam sociálnych služieb všetky výkony ošetrovateľskej starostlivosti“.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR petíciu v bode 3 postúpilo MZ SR na priame vybavenie s odôvodnením, že problematika prepojenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti je v gescii MZ SR.

So zreteľom na charakter Vami podanej petície v bode 3 (žiadosť), MZ SR ako orgán verejnej správy príslušný na vybavenie tejto petície postupoval pri jej vybavení podľa § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve. V zmysle tohto ustanovenia zákona o petičnom práve MZ SR ako orgán verejnej správy príslušný na vybavenie petície obsahujúcej žiadosť alebo návrh posúdi jej obsah a zašle písomnú odpoveď spolu s odôvodnením zástupcovi v lehote podľa odseku 5. Pre potreby riadneho vybavenia Vami podanej petície v bode 3 postupom určeným ustanovením § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve sa na príprave tejto odpovede podieľali vecne príslušné organizačné útvary MZ SR a to Odbor kontroly, vládneho auditu a sťažností z procesného hľadiska a Sekcia zdravia, Sekcia legislatívno-právna a Sekcia financovania z vecného hľadiska.

V zmysle uvedeného Vám týmto listom MZ SR oznamuje nasledovnú odpoveď k bodu 3 petície.

Podstatou a zmyslom verejného zdravotného poistenia je zabezpečovanie a financovanie zdravotnej starostlivosti poskytovanej poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti poistencom na základe uzatvorenej zmluvy, pričom práva a povinnosti zdravotných poisťovní, rozsah a postup pri úhradách sú stanovené všeobecne záväznými predpismi, najmä zákonom č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon č. 580/2004 Z. z.“), zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) a zákonom č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 720/2004 Z. z. (ďalej len „zákon č. 577/2004 Z. z.“), ktoré riešia všetky otázky zdravotného poistenia.

Dňa 1. júla 2014 nadobudol účinnosť zákon 185/2014 Z. z. ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V súvislosti s touto právnou úpravou sa ustanovila nová forma poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

V zmysle § 7a zákona č. 581/2004 Z. z. zdravotná poisťovňa môže uzatvárať zmluvy o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti so zariadením sociálnych služieb a so zariadením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rozsah úhrady zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je ustanovený v Prílohe č. 7 k zákonu č. 577/2004 Z. z. Uvedeného možno konštatovať, že súčasná legislatíva poskytuje možnosť zdravotným poisťovniam uzatvárať zmluvy o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti so zariadením sociálnych služieb.

Je ale dôležité si uvedomiť, že zariadenia sociálnych služieb plnia predovšetkým iné úlohy ako poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“) ustanovuje, že sociálnym zariadeniam, ktoré poskytujú okrem sociálnych služieb aj ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú poskytujú zamestnanci zariadenia spĺňajúci podmienky na výkon zdravotníckeho povolania, sa uhrádzajú zdravotné výkony ošetrovateľskej starostlivosti na základe verejného zdravotného poistenia, ak má sociálne zariadenie uzatvorenú zmluvu o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. V tejto súvislosti sú sociálne zariadenia povinné

- a) spĺňať základné materiálno-technické vybavenie a personálne zabezpečenie, to znamená, že sú povinné mať materiálne a technické vybavenie zariadenia podľa prílohy č. 9 tohto zákona a sú povinné ustanoviť najmenej jednu kvalifikovanú osobu zodpovednú za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti,
- b) poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť správne v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“),
- c) viesť ošetrovateľskú dokumentáciu v rozsahu poskytovanej ošetrovateľskej starostlivosti podľa zákona č. 576/2004 Z. z.

Nad správnym poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb dohliada Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a kontrolnú činnosť vykonáva zdravotná poisťovňa. Kompetentní zamestnanci zariadení sociálnych služieb sú oprávnení vykonávať zdravotné výkony ošetrovateľskej starostlivosti len v zmysle indikácie všeobecného lekára s ktorým má osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti.

K tejto problematike konštatujeme, že v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. uhrádza zdravotná poisťovňa poskytovateľom zdravotnej starostlivosti poskytnutú zdravotnú starostlivosť len na základe uzatvorených zmlúv v rozsahu ustanovenom zákonom č. 577/2004 Z. z. a podľa dohodnutej ceny.

Právnou úpravou, ktorou sa umožnilo poskytovať zdravotnú starostlivosť, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a uhrádzať zdravotné výkony ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, bol uskutočnený prvý krok k prepojeniu sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

K problematike zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb, ktoré sú ustanovené v prílohe č. 7 zákona č. 577/2004 Z. z. MZ SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) priebežne diskutujú. MPSVR SR požiadalo o prehodnotenie rozsahu, resp. rozšírenie škály zdravotných výkonov v prílohe č. 7 zákona č. 577/2004 Z. z., ktoré by boli uhrádzané z verejného zdravotného poistenia a ktoré by vykonávali zamestnanci v sociálnych zariadeniach. MZ SR prehodnotí možnosť legislatívnej úpravy niektorých výkonov, napr. zdravotný výkon č. 3399a

„starostlivosť o chorého s permanentným katétrom vrátane výmeny katétra u ženy“; zdravotný výkon č. 3410 „výmena stomického setu s nasledovnou toaletou po stómiach“; zdravotný výkon č. 3635a „kontrola glykémie glukomerom“ za určitých zákonom stanovených podmienok. Pre budúcu legislatívnu úpravu je však potrebné vykonať analýzu početnosti týchto zdravotných výkonov vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb za obdobie minimálne 3 mesiace, čo je nevyhnutnou podmienkou legislatívneho procesu v spojitosti s vypracovaním doložky vplyvov. Vzhľadom na túto skutočnosť MZ SR požiadalo MPSVR SR o vykonanie analýzy výkonov v sociálnych zariadeniach.

Obsahom predmetnej petície v bode 3 označenom ako „**Prepojenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti**“ je žiadosť o legislatívnu úpravu povinnosti zdravotným poisťovníam uhradiť zariadeniam sociálnych služieb „všetky výkony ošetrovateľskej starostlivosti a nie iba zdravotné výkony v zmysle § 22 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. Nakoľko MZ SR nie je známy žiadny „zoznam výkonov ošetrovateľskej starostlivosti“ alebo dokument podobného typu, považujeme požiadavku v bode 3 petície za nejasnú a nekonkrétnu. Považujeme taktiež za veľmi dôležité odlišovať zdravotné výkony a ostatné výkony ošetrovateľskej starostlivosti, nakoľko celá koncepcia „zdravotníckeho práva“ je postavená na určitých základných pojmoch pričom jedným z nich je aj pojem „zdravotný výkon“ (§2 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z.). Výkony, ktoré MZ SR považuje za poskytovanie sociálnej starostlivosti nemôže zakomponovať do prílohy zákona č. 577/2004 Z. z.

V zmysle uvedených skutočností možno konštatovať, že súčasná legislatívna úprava financovania sociálnych služieb z verejného zdravotného poistenia je na dostatočnej úrovni a MZ SR v súčasnosti nevidí dôvod ustanovenia povinnosti zdravotným poisťovníam uhrádzať všetky výkony ošetrovateľskej starostlivosti tak, ako je koncipovaná požiadavka v bode 3 predmetnej petície.

Vážený pán Mgr. Szalay,

veríme, že Vy ako aj ďalší občania Slovenskej republiky, ktorí podporili Vami podanú petíciu svojim podpisom, s ohľadom na uvádzané skutočnosti a odôvodnenie prijmete s pochopením túto písomnú odpoveď na Vami podanú petíciu v bode 3, ktorú odoslaním tejto odpovede MZ SR považuje v súlade s § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve za vybavenú.

S pozdravom

Viliam Čislák
minister

